



U. off.: offl. § 13, jf. fvl. § 13 første ledd nr. 1

## Avvisning av skolemiljøsak - [REDACTED]

Fylkesmannen i Nordland har behandlet din sak vedrørende [REDACTED] sitt skolemiljø ved [REDACTED] Bodø kommune. Vilkårene for å behandle saken er ikke tilstede, og vi har fattet følgende vedtak:

\*\*\*

### Fylkesmannen i Nordland avviser saken.

\*\*\*

Vedtaket om avvisning kan påklages. Klagefristen er tre – 3 - uker etter at vedtaket er kommet frem til deg. Klagen fremsettes skriftlig med begrunnelse, og sendes Fylkesmannen i Nordland. Dersom Fylkesmannen ikke finner grunn til å omgjøre sitt vedtak, oversendes saken til klagebehandling i Utdanningsdirektoratet. Du har rett til å gjøre deg kjent med sakens dokumenter.

### Sakens bakgrunn

Du har meldt fra til Fylkesmannen den 19.11.2019 om mobbing eller dårlig skolemiljø på vegne av din [REDACTED] som går i [REDACTED] ved [REDACTED]. Du sier at [REDACTED]

[REDACTED] Slik Fylkesmannen har forstått det, skjer det oppfølging fra [REDACTED]

[REDACTED] fikk [REDACTED]. Du sier at det er utfordringer knyttet til skolen: Skolen har ikke spesialpedagog og tilrettelegger ikke for [REDACTED]. Du sier at skolen kun ser atferden hans og vurderer ikke hva som er bakenforliggende årsaker, og at skolen peker på at [REDACTED] trenger mer [REDACTED]. Du sier videre at skolen mangler forståelse for [REDACTED] og lærer ser ikke signalene når han er [REDACTED]. [REDACTED] har vedtak om 1068 årstimer (28 t/u) med spesialundervisning. Du spør om han får riktig type hjelp. Skolens vedtak er veldig generelt utformet, og han har en assistent som også brukes på andre elever når han trenger hjelp. Du har sendt klage til hjemkommunen [REDACTED] på at han har rett til spesialpedagogisk hjelp i alle fag, mens IOP beskriver betydelig færre timer i fag og opererer med sosiale mål, som ikke du vurderer at han trenger.



Han mister mye skolegang, sier du. Meldingen er todelt og omhandler rett til spesialundervisning, og retten til et trygt og godt skolemiljø. En dag stod [REDACTED] med en kniv mot strupen. Du fikk da innkalt [REDACTED] og du varslet rektor via e-post 19. november.

### Gjeldende regelverk

Etter opplæringsloven § 9 A-2 har alle elever rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. For å sikre elevene denne retten, har skolen en aktivitetsplikt etter § 9 A-4. Det er Fylkesmannen som skal avgjøre om skolens aktivitetsplikt er oppfylt, jf. § 9 A-6 andre ledd.

Fylkesmannen skal avvise saken dersom saken ikke er tatt opp med rektor først, eller hvis det har gått mindre enn fem dager siden saken ble meldt til skolen. Fylkesmannen skal også avvise saken dersom klagen ikke gjelder skolemiljøet på skolen der eleven går når saken blir meldt til Fylkesmannen, jf. opplæringsloven § 9A-6 andre ledd. Fylkesmannen skal avvise saken dersom melder ikke er part i saken, jf. opplæringsloven § 9A-6 første ledd.

### Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen skal avvise saken dersom melder ikke er part i saken, jf. opplæringsloven § 9A-6 første ledd. Det er eleven og foreldre som regnes som part i saken, og det er kun de som kan sende melding til Fylkesmannen.

Du er [REDACTED]. Det første vi må gjøre er å avgjøre om du er part i saken, og har anledning til å melde en skolemiljøsak til Fylkesmannen. Utdanningsdirektoratet har gitt en tolkingsuttalelse *Svar på spørsmål om fosterforeldre kan melde skolemiljøsak etter opplæringsloven § 9A-6* den 28.08.2018: Det følger av opplæringsloven (oppl.) § 15-6 at barneverntjenesten har rett til å ta avgjørelser på vegne av barnet når barneverntjenesten har overtatt omsorgen for barnet etter barnevernloven (bvl.) §§ 4-8 eller 4-12, ved vedtak om flytteforbud etter bvl. § 4-8 og ved vedtak om plassering etter bvl. § 4-6 andre ledd. I andre ledd i bestemmelsen står det om de tilfeller hvor det likevel er foreldrene til barnet som har rett til å ta avgjørelser. Bestemmelsene i oppl. kap. 9 A er ikke nevnt i andre ledd, og det betyr at barneverntjenesten har rett til å ta avgjørelser i spørsmål som gjelder elevens skolemiljø etter oppl. kap. 9 A. Dette fremgår også av forarbeidene til nytt kapittel 9 A. I prp.57 L (2016-2017) s.79 står det at «Barneverntjenesten kan melde saken til fylkesmannen ved omsorgsovertakelse, flytteforbud og akutt plassering jf. opplæringsloven § 15-6.» Det er derfor klart at barneverntjenesten kan melde en sak til fylkesmannen når de har overtatt omsorgen for barnet.

Hvilke avgjørelser fosterforeldre kan ta etter en omsorgsovertakelse er belyst i forarbeidene til oppl. § 15-6. Departementet skrev følgende om dette i merknadene til § 15-6 i prp.82 L (2014-2015) punkt 4.5.5.7 Fosterforeldre og barneverninstitusjon: «Enkelte høringsinstansar har sagt at det bør gjerast tydeleg kva avgjerder fosterforeldre og barneverninstitusjon kan ta på vegner av barn som barneverntenesta har overteke omsorga for. Departementet vil understreke at det etter ei omsorgsovertaking er den kommunale barneverntenesta som har omsorgsansvaret for barnet, og som dermed har rett til å ta avgjerder på vegner av barnet, jf. barnevernlova § 4-16. Fosterheimen eller institusjonen der barnet er plassert, står for den daglege omsorga på vegner av barneverntenesta, jf. barnevernlova § 4-18. **Kva spørsmål fosterforeldra eller barneverninstitusjonen i praksis kan ta stilling til, må avklarast mellom barneverntenesta og fosterheimen eller barneverninstitusjonen** (vår utheving). Avgjerda om å overlate skolespørsmål til fosterforeldra eller institusjonen må takast med utgangspunkt i forholda i den enkelte saka og det ein må rekne med er til beste for det enkelte barnet. Det vil uansett vere barneverntenesta som har



det faste og heilskaplege ansvaret for barnet og dermed òg ansvar for å følgje opp og føre kontroll med barnet sin situasjon.

Departementet ser at skolane treng å få avklara kva avgjerder fosterforeldre og barneverninstitusjon i praksis kan ta på vegner av barnet. Departementet føreset at barneverntenesta orienterer skolen om kven som utøver den daglege omsorga for barnet, og kva avgjerder fosterforeldra eller barneverninstitusjonen kan ta på vegner av barneverntenesta.»

Som det fremgår av forarbeidene som det er vist til over, må det avklares mellom fosterhjemmet/barneverninstitusjonen og barneverntjenesten hva fosterhjem eller barneverninstitusjon i praksis kan ta stilling til. Denne avgjørelsen må tas i den enkelte sak og ut fra hva som er til barnets beste.

Fylkesmannen har kontaktet saksbehandler [REDACTED] i barneverntjenesten. Han sier at etter drøfting med både fag- og avdelingsleder har ikke barneverntjenesten grunnlag for å støtte meldingen som fosterhjemmet har sendt til Fylkesmannen. De sier at skolen, PPT og skolefaglig rådgiver er i kontakt med hverandre mtp tilrettelegging på skolen, og det er etter barneverntjenestens oppfatning ikke oppdaget forhold som tilsier at det er kritikkverdige forhold verken i tilrettelegging eller skolemiljø på [REDACTED]

[REDACTED] sier at det ikke er avtalt noe annet enn det som fremgår av fosterhjemsavtalen, der det er fastsatt: 4.1.4 *Informasjon til øvrige samarbeidspartnere*. Barneverntjenesten skal gi nødvendig informasjon til barnehage, skole og eventuelt det hjelpeapparat som fosterforeldrene skal samarbeide med. Fosterforeldrene skal holdes orientert om hvilke opplysninger barneverntjenesten har formidlet. Fosterforeldrene kan også selv gi slik informasjon dersom de ønsker det, men må da først avklare med barneverntjenesten hvilken informasjon som skal gis.

[REDACTED] skriver videre at de ser derfor ikke at fosterhjemmet i utgangspunktet har myndighet til å sende melding om skolemiljø til Fylkesmannen uten å ha avklart dette på forhånd med barneverntjenesten. Barneverntjenesten er i kontakt med alle involverte mtp oppfølging av fosterhjemmets bekymring.

Vi anbefaler at du drøfter forhold knyttet til [REDACTED]s skolemiljø i din løpende dialog med barneverntjenesten, og at dere sammen avklarer hvordan dette skal følges opp videre.

Fylkesmannen legger til grunn at det ikke foreligger avtale om at du som fostermor kan melde en skolemiljøsak til Fylkesmannen.

**Vår vurdering er derfor at vilkårene for å behandle saken ikke er tilstede, og Fylkesmannen avviser saken, jf. forvaltningsloven § 34 første ledd og opplæringsloven § 9A-6 andre ledd.**

Du kan klage på vedtak om avvisning, fremgangsmåte er beskrevet ovenfor.

### **Til orientering**

Selv om vilkårene for å realitetsbehandle saken ikke er oppfylt, tar Fylkesmannen meldingen til etterretning, og vi legger dette inn i vår risikovurdering for oppfølging og tilsyn med skoler/kommuner.



Med hilsen

Gunn Skjerve (e.f.)  
underdirektør

Anita Kristiansen  
seniorrådgiver

*Dokumentet er elektronisk godkjent*

Kopi til:

---